

ሓጺር ዠኸሪ ኣምባሳደር፡ጳውሎስ መንኣመኖ

=====////////////////////=====

ብዛዕባ ክቡር ኣምባሳደር ጳውሎስ መንኣመኖ፡ገለ ክጽሕፍ ካብ ዝሓሰብ ነዊሕ ዓመታት ኢዩ ኮይኑኒ ግን ክዕወት ወይ ክሰልጠኒ ፍጹም ኣይከኣለን ነበረ።ኣብዚ ቀረባ ጊዜያት ግን ኣብ ገጻት ማሕበራዊ መራኽቡ፡ብዛዕባ ጳውሎስ መንኣመኖ ኣድሂቦ ክጽሕፍ ተቀሰቦ ነይረ'ዩ፡፡ግን ብኸፊሉ ይኹን ብርክት ዝበሉ ኣንቡብትን ግዳሳትን ገለ ሓበሬታ ክረኽቡሉ ከምዘኸኣሉ ካብ ዝረኹብክዎ ዕንጋሎ መልሰታት ክግንዘቡ ክኣሉ ኣሎኹ።፡፡ገሎሚ ድማ እተን ኣብ ጉዳይ ጳውሎስ ሲሰተር ምሕረት ጳውሎስን ኣብ ጉዳዩምን ኣድሂቦ ናብ ኣንቡብቲ ብዙሕ ምዳላው ከይገበርኹ ካብ ዘቐረብኻም ናብኹም ጠርኒፊ ከብሎ እዩ።

“ጳውሎስ መንኣመኖ፡እዝገ'ኳ ኣመኖ!” ክብላ ሓንቲ ጳል 95 ዓመት ኣደ፡ኣብ ዓዲ-ሓቂ ዝርከቡ-እንዳ ‘ፀረ-ማርያም’ ኣብ ዝበሃል መንበሪ ቤተንጽድሚ 3 ዓመት ኣቢሉ ክውግዓኒ እዝክር ኢዩ።፡፡ንሰንግለት ክብርቲ ወ/ሮ ኣኸዛ ገዘሆን፤ ንጳውሎስ መንኣመኖ ቁልዓ ኮይነን ርኤንኣም ምንባረን፡፡ክ/ል ኣልቤርቶ ፖለራ ተማሪኹ ተኹብኺቡ ክኸይድ እዋን ብዓይነን ዝረኣዮ፡፡ኣዜን ባላሕን ኣንባቢትን ኣደ ኢዩ።

ጳል ሃለቃ ገዘሆን ኣፍለይ ብምዃን ድማ ኣብ መጽሓፍ ቅዱስን ኣብ ኣምር ናፅነት እምነትን ይኹን ኣብ ታሪኽ ኣዜዩ ሰፊሕ ተመኽሮ ሕይወት ዝወነናኻሳዕ ኣነ ዝረኽበን እዋን መጽሓፍ ምንባብ ምሒር ዝፈትዎ ኣብነታዊት ኣደ ምዃን፡፡ኣነ ባዕለይ ምስኽር ኢዩ።፡፡ብሕይወት ተሃልዮን ‘ኣምላኽ ዕድመን ጥዕናን ይሃብኸን’ ኢሉ ከምዘተፈለኸውን፡፡ሕጂውን “ዕድመን ጥዕናን ክህበን ተሰፋይ ወሰን-ኣልቦ ኢዩ።” ወ/ሮ ኣኸዛ ገዘሆን

ቡሉ ኣብዚ ዓመት እዚ ብዛዕባ ጳውሎስ መንኣመኖን ጳውሎስ ሲሰተር ምሕረት ጳውሎስን ናብ ኣንቡብቲ ብኸፊሉ ኣብ ማሕበራዊ-መራኽቡታት ካብ ዝለጠፍኻም ሃጺርቲ ጽሑፋት ናብ ሰፊሕ ኣንባቢ መታን ክባሃሕ ካብ ዝብል ብጥርኑፍ ኣገባብ ኤቕርቦ ኣለኹ።፡፡ኣንባቢ-ብኹም ሃናጺ ርኤይቶን ካልእ ዘለኹም ሓበሬታ ከተወፍዩ ድማ ብኣኽብርት እሓትት።

ቀዳመይቲ ዘቕርባ ብዛዕባ ምሕረት ጳውሎስ ኢዩ።

“ሎሚ መዓልቲ፡መዓልቲ ኣለይቲ ሕሙማን ወይ ድማ መዓልቲ ነርሳት (ነርሰታት) ኢዩ። ኣጋጣሚ ኮይኑ ኣብ ኣብ መካነ-ሕሙማን ወይ ድማ ሆስፒታል ኢተገ-መነን'የ ተወሊደ።ሎሚ “ኦሮታ ሆስፒታል” ይበሃል ኣሎ።፡፡ቀደም ኣብ “ጥንቲ ጥቅምቲ” ድማ 'ሳኒታ' ደሓር ሰኒታ ናብ ዝብል ዝጸረየን ዝረዓመን ሰፈርን'የ-(ወይ ዝወተ) መእለይ ሕሙማን ዚነበረ ማለት'ዩ።

ኣባይ እውን ኣብዚ መካነ-ሕሙማን ክሕከም ኢሉ ካብ ዝመጽእ ልዕሊ ፍርቂ-ዘመን ኣቢሉ ኣሎ።ደሓር ድማ ኣብዚ መእለይ ሕሙማን ክሰርሕ ተቆጻሩ ነበረ።

ሲሰተር ምሕረት ጳውሎስ

ካብ ግዜ ቁልዕነተይ ድማ እዛ መዕቆቢት ሕሙማን ብፍላይ ድማ መካነ ሕይወት ሆስፒታል ትብል ስም ኣዚያ ትማርክንን ትሰሕበንን፡፡ምንባራ ትዝ እብለኒ ኢዩ።

ዶ/ር ፍጹም ከም ሓደ ብሉጽ ሓኺም ስነ ኣእምሮ ክፈልጦ ዕድል ዝገበርኹ ድማ ኣብዛ መካነ ሕሙማን ጸኒሑ።ናብ ቤተ ክርስትያን እንዳ መድሃኔ ዓለም ትሕልፍ መተሓላለፊት መገዲ፡፡ባይ ብእዱብን ትሑትን መንፈስ ሰላም ክብሎ ኹሎ ትዝ እብለኒ።

ሻቡ ቀዳማይ ክፍሊ ብክንደይ ጸዕርን ቅልሰልን ዝጀመርኹ እዋን'የ ዚነበረ።፡፡ብላሕታይ ብዛዕባ ሕሙማንን ሓካይምን ድማ ካብዛ ግዜ እዚኣ ንሮራ ክብርሕ ይቕጀለኒ'ዩ።

መሸም ብዛዕባ መካነ ሕይወት፡፡ብዛዕባ ሰኒታን ሰኒትን፡፡ብዛዕባ ቤት ትምህርቲ ፈለገ ሕይወት፡፡ቤት ትምህርቲ እንዳ ኣባይ ኣፈወርቂ ወይ ድማ እንዳ መምህር ኣልጋሽ፡፡ፈለገ ዮርዳኖስ፡፡እንዳ ሃለቃ ቡቕባ እንድርድር፡፡እንዳ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ሃለቃ፡፡ከበደ ሞይቶም ቀሺ ኣፈወርቂ ኣብ ዝጀመርሉ ዓመት) እንዳ- እናበልኹ ሓለት ዝበልኻምን ዝዘርኻምን ታሪኽ ኢዩ ንባዕሉ ክበሃል ይኸእል ኢዩ።

ብዘኩነ ብዛዕባ እዚታትን ብዛዕባ ቤት-ትምህርቲ ኮምቦኒ ዳኒኤል ወይ ድማ 'ኣድገት' እልቢ ዘይብሉ ተዘኽሮ ሕይወት ስለ ዘለኒ፡፡ኣቲ ንኸርእዩ እምብዛ ዚብህጎ፡ ጎልጎል-ሓዘሞ ከማን ኣይኣኸሎን ኢዩ።

ብዘኩነት ሎሚ ዕላማ መፅሐፍባይ ሓደ ጉዳይ ኢዩ፡ንሱ ድማ ብዛዕባ ፈላጊት ነርሱ(ኣብ ታሪኽ ምድረ-ሓበሻ ማለት ኢትዮጵያን ኤርትራን ወይ ድማ ብሓደ እንተሰ ብወዲ እንተሰ ብግዲ ኣብ ዚነበራሉ እዋን ማለት ኢዩ።) ስመን ወ/ሮ ምሕረት ጳውሎስ ይበሃሉ።ኣብነታዊትን ኣርካን ሓኪምን 20 ክፍለ-ዘመን ኢዮን ነይረን።እዚ ተለጠፉ ዘሎ ስእለን ድማ 57 ዓመት ዝገበረ ስእሊ'ዩ።

ንሱን ፈላጊት ኣላይት ሕሙማን ምንባረን ሕቶን ርእይቶን ዘሎ ኣይመስለንን ኢዩ።ምኽንያቱ ታሪኽ ብምዃኑ ኢዩ።**ብዛዕባኡን** ክጸሓፍ ኸሎ፡ገሊኦም ኤርትራዊት ኢዮን ይብሉ።ገሊኦም ድማ ንል መሳፍንቲ ሸዋ ኢዮን ይብሉ ኢዮም።

ገሊኦም እውን ፈላሻ ወይ ድማ ቤተ እስራኤላዊት ኢዮን ክብሉ ተሰሚዑ ኢዩ።ተጻሓፊ'ውን ኢዩ።ገሊኡ ኣብዚ ለጠፈዮ ዘለኹ ክገብር ኢሊ ግን ሓንቲ እኽልቲ ኢያ ካብ ዝብል ንዓዓ ለጠፈ ኣለኹ ኢዩ።

ነርሱ ምሕረት ጳውሎስ ክለዓል ኸሎ፡ጳውሎስ መንኣኖ ክለዓል ንቡር ኢዩ።ስም ጳውሎስ መንኣመኖ ክለዓል ከሎ ድማ ስም ነጋድራስ ገብረሕይወት ባይኮኖኝ ክለዓል ንቡር'ዩ።እቲ ምንታይ ደቂ ዓድን መቐርብን ብምንባሮም'ዩ።

እንተኩነ ብጌጋ እዘን እትን ተተብሃሉ፡ፈላጊት ነርሱ ምሕረት ጳውሎስ ኢትዮጵያዊት ኢዮን።ኣብ እስራኤል ተማሂረን፡ ኣብ ካልኣይ ኩናት ዓለም ሓኪም ኩይነን ኣገልገለን ኢዮን።እዚ ክፈላዊ ዝክሪ ኢዩ።”

ካልኣይ'ቲ ድማ ኣብ ጉዳይ ጳውሎስ መንኣመኖ ካብ ዝጸሓፍክዎ ኢዩ ክኸውን።

“ዝኸሪ ሓደ ዘመን፡ጳውሎስ መንኣመኖን ዕዮኡን ብጭልፋ!

**ጳውሎስ መንኣመኖ፣ጳውሎስ መንኣመኖ፣
መን እዎ ኣሉ ዘይኣመኖ፣መን ከ ዝኣመኖ፣
እቲ በሃም ኣበዮናይ፣ልቡ እዎ ክኣምኖ፣
እቲ ለባም ግን ሳላ ገምሩ ንእሉቱ ኣመኖ።**

ሰላማት ክቡራትን ክቡራንን ኣንቡብቲ ኩነ መቐርብን መሓዘት፡መረባ ማሕበራዊ መራኽቦ፡ክመይ ትኹት ኣለኹም፡ሰናይ ወ ሊላይ ክኾነልኹም እምነይ።

በሉ እምበኣር፡ቅድሚ ሎሚ ኩነ ኣብዚ ቀረባ መዓልታት፡ብዛዕባ ንል እቶም ኣሰተርጓምን ዲፕሎማት ዚነበሩ፡ኣቶ ጳውሎስ መንኣመኖ፡ፈላጊት ሓኺም ዝኩነት፡ሰ/ር ምሕረት ጳውሎስ፡ኣድሂህ ሓጺር ጽሑፍን ምስ መሰነይታ ዝኸውን ኣሳእልን ገለ መወኸሲታት ዝኩነ ልጣፋት ጽሑፋትን፡ብኸፊል ናባኹም ኣበለ ምንባረይ ትዝኸር ትኹት ኢኹም።

ተዘይኮይኑ ድማ ንድሕሪት ተመሊሰኹም ክትውኸሱ ትኽእሉ ኢኹም፡ክብል እፈቱ።

እታ ፈላጊት ሓኪም ወይ ነርሱ፡ኣብ ከተማ ኢዮርሃሌም ሃገረ እሥራኤል'ያ ዕድል ትምህርቲ ረኺባቶ።እዚ ድማ ወላዲ ኣቡኣ፡ኣቶ ጳውሎስ መንኣመኖ ከም ዲፕሎማት መጠን፡ኣብ ኢዮርሳለም ከም ቅንሰል ኢትዮጵያ ኮይኖም ንዓመታት ተመዲቦም ይሰርሑ ብምንባሮም ኢዩ።

ብዛዕባ ሲሰተር ምሕረት ኣድሂበ ካልእ ግዜ ኣሰፊሐ ሓደ ጽሑፍ ክቐርብ ተሰፋ እገብር።ንሕጂ ግን ብዛዕባ ወላዲ ኣቡኣ፡ኣሕጽር ኣበለ ክቐርብልኹም ክግሰድ እዩ።

ጳውሎስ መንኣመኖ፡ኣብ ኣውራጃ ዓድዋ፡ኣብ 1876 ዓ/ም ተወሊዶም።ኣብ ከባቢኦም ዝርከቡ፡ ኣብያተ ትምህርቲ ኣብነት ወይ ድማ ቤት ትምህርቲ 'ናይ ቀሺ ትምህርቲ' ወይ ድማ (የቐሎ ተማሪ) ብኸፊሉ ተማሂሮም፡ናብ ከተማ ኣሥመራ ኸዱ።

እቲ ግዜ እቲ፡ኣሥመራ ከም ወልዶ ሓዳሽ ከተማ ተገላፅልዎሉን ተቐጻልጽለሉን፡ውቐቲ ምንባሩ ማህደራት ታሪኽ ዝሕብርዎ እዩ።ንትምህርትን ንግድን ድማ ምሽእቲ ክትከው ግዜ ኣይወሰደላን እዩ። ኣብቲ ግዜ እቲ ኣብ ደብረ ቢዘን፡ካብ ኩሉ ምድረ ሓበሻ ዝመፁ ተምሃሮ ዝመሃሩሉን ትምህርቲ ክውሰኹሉ ምስ ዝደልዩ ድማ ናብ ባፅዕ ወሪዶም፡ኣብ እምኩሉ ተደኺኑ ዝነበረ፡ዘመናዊ ትምህርቲ ሸወደናውያን ዝቐሰምሉ እዋን ምንባሩ ድብቲር ሰንዳትን ብርክት ዝበሉ ምሰኽራት ኣብ ኣእዋኑ ዘወረቀ ሓቂ እዩ።

ጳውሎስ መንገድም ድማ ከም ሓደ ትምህርቲ፡"ከም ማይ ዓገት ዝጸምእ" ሕተቲ መጠን፡ፊቕ ፍልጠቲ ንምብራኽን ኣድማስ ኣተሓሳስባኡ ንምስፋሕን፡ክኸፈል ዚነበር ከበድ ዋጋ መስዋእቲ ከፊሉ እዩ። ክንዮ እዚ ድማ ሸውሃት ትምህርቲ ንምርዋይ፡ናብ ዓዲ እንግሊዝ ብምኻድ ደረጃ ትምህርቲ ክብ ከም ዘበለ ታሪኹ ይምስክር እዩ።

ጳውሎስ መንገድም፡ምስ ኣማሓዳሪ ኣውራጃ ዓድዋ ነበር፡ደጃዝማቶ ገብረሥላሴ ባርያጋብር፡ብምትሕብባር ንብርኽት ዝበሉ ፅምኢ ትምህርቲ ዝከሮም ወከፋት፡ዕድል ትምህርቲ ክረኽቡን ኣድላይ ምትሕግጋዝን ምኽርን ይምጥዉ ነበሩ።

እዚ ፅምኢ እዚ ሪም ኮይንዎም፡በልዑል ተወፋይነትን ሰሃሮን ይተሓባቡን ይተግሁን ምንባሩ፡ነዚ ዘራገዱ ምስክራት እናኻዕ ተዛቢዎም ሓሊፎም እዮም።ኣብ ዝተፈላለዩ ጋዜጣታት ኣብ ብዝገኡ ኃይለሥላሴን ደርግን ተጻሕፎም ዝወጹ ዚነበሩ ጽሑፋት ምውኻስ ይክእል ኢዩ።ብፍላይ ድማ ኣብ ከተማ ኣሥመራን ወደባዊት ከተማ ባፅዕን ኩነ ኣብ ከተማ ከረን ካብ ስድራቤቶምን መረበት ዓዶምን ተፈልዮም፡መእዲ ፍልጦቶምን ብርሃን ትምህርቲ ክርእዩ ቢሎም ዝጓዙን ዝሃልኹን ዝከበሩ ሓደጃት ኣይነበሩን።

ነዚ ኣም ድማ ብገንዘቦም ከይተረፈ ይሕግዙ ምንባሮም ሓደ ኣብነት ናይ ፈታዊኦም ነበር ነጋድራስ ገብረሕይወት ባይከዳኝ ታሪኽ ሕይወት ምንባብን ምውኻስን እኩል መረጃን እዩ።ናይቲ ፈላጊ ኩናት ኣየር ዙበረረ ታሪኽ ምንባቡ እዋን ግርም መርረዳእታ ኢዩ።ካልኣት'ውን ኣለዉ እዮም ግን እዚ ከም ኣብነት እኹል እዩ ዝበል እምነት ኣለኒ።

ኣቶ ጳውሎስ መንገድም፡ኣብ ሃገረ እሥራኤል ኣብ ከተማ ኢዮርሃሌም፡ቐንሰል ኢትዮጵያ ኮይኖም ኣገልገሎም እዮም።ዋልያን፡ንኢትዮጵያ ወራራ ብዓመጻዊ ሓይሎ፡ደጊሙ ኣብ ዝሓዘሉ እዋን፡ኣብ ዲፕሎማሲያዊ ፅምግት ብሰፊሑትን ብዕቡቱን ተፀሚዶም ምንባሮም፡መቐርቦም ነበር።ኣብ ግቡእ እዋን ዝጸሓፍዎ ይኹን መዝገባት ዕዮኦም ምውኻስ ይክእል እዩ።”

ይቕጽል...

...ካብ ዝሓለፈ ክፋል ዝቐጸለ'ዩ።ብዝበል ድማ እዚ ዝሰዕብ ናብ ኣንቡብቲ ቐሪቡ ነይሩ'ዩ።

"ጳውሎስ መንገድም፡ብሓቂ መን ከ ዘይኣምኖ?!"

ኣጋጣሚ ድማ ኣብቲ እዋን፡ካብዛ ዓለም ብምት ብምፍላዮም፡ኣብ 1928 ዓ/ም ኣብ ኢዮርሳሌም-እሥራኤል ከም ዝተቐበሩ፡ዝፍለጥ ጉዳይ ኢዩ።

ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ብፍላይ ድማ ሻቲካን፡ምስ ኣቶ ጳውሎስ መንገድም ኣብ ጉዳይ ሃይማኖታውን ሰብኣውን ማዕርነት ይኣምኑ ምስ ምንባሮም ይኹን ከም ዲፕሎማት መጠን፡ብጉዳይ ዕዮ ይራኽቡ ምስ ምንባሮም ተወሲኹም፡ኣብ ሞቶም ዝተሰምዖም ዓሚዶቹ-ሓዘኖም ገለጸም ምንባሮም ዝገልጽ ማህደራት ይሕብሩ እዮም።

ኣቶ ጳውሎስ፡ኣብ ኢዮርሳሌም ኮይኖም፡ንጉዳይ ፍሊስጤምን ሶርያን ወዘተ ከም ድፕሎማት ይኹን ኣብ ሰብኣውነት ምሕር ዝግደሱ ግዳስ ምሁር ብምንባሮም፡ምስ ዝተፈላለዩ ኣካላትን ባእታትን ይራኽቡ ነይሮም እዮም።

ኣብቲ ከም ሓደ ዲፕሎማትን ቶርጓምን ቋንቋን ብምኻን ዝሰርሕሉ ዚነበርሉ እዋን ኣቶ ጳውሎስ መንገድም፡ክንዮ ንሃገሮም፡ንሰብኣውን ሃይማኖታውን ጉዳይት ብሰፊሑ ሰሪሖሙሉ እዮም።

ኣቶ ጳውሎስ፡ኣብ መዳይ ቋንቋ እውን በዓል ጸጋን ትጉህን ብምንባሮም ክንዮ ቋንቋ ኣዲኦምን ዝተምሃሉ ቋንቋን ብፍቶም ጸዕርታት እውን በሊሕ ፈላጥ ቋንቋ ምንባሮም ዝፍለጥ ነገር እዩ። ካብቲ ዝፈልጥዎን ዝጥቐምሉ ዝከበሩ ቋንቋታት ድማ ቋንቋ ትግርኛ፣ግእዘ፣ኣማርኛ፣ትግረ፣ዋልያን፣ሰዌድስ፣ እብራይስጥል፣እንግሊዘኛን ወዘተምን ዝርከቡ ቋንቋታት ይኸእሉ ምንባሮም ማህደራቶም ብምውካስ ምርግጽ ዝኸኸል ጉዳይ እዩ።

ጳውሎስ መንገድም፡ጽኑዕ ክርስቲያንን ኣማንን ብምንባሮም፡መጽሓፍ ቅዱስ ብዕምቐት ዘንበቡን ዝመርመሩን ምንባሮም፡ኣብ ጉዕዞ ሕይወቶም ብዘሕ ለውጢ ኣምፅእሎም ኢዩ።ንመቐርቦምን ከባቢኦምን እውን ኣርኣዶ ኣብ ምኻን ዘይነዓቅ ግደ ተጻዊቱ ኢዩ።

ሓደ ናይዚ መራጎዲ ዝኩነና ድማ እታ ኣብ ከተማ ድሬዳዋ ኣብ 1916 ዓ/ም ዝፀሓፍዎ መጽሓፍ ሕያው ኣብነት ኢዩ። እታ ኣብ 1916 ዓ/ም፡"መርምሮ ተመራምሮ" እትብል ዘሕተምዎ መጽሓፍም፡ማዕረ ክንደይ ኣብ ሃይማኖታውን ሰብኣውን ማዕርነት ከም ዝግደሱን ዝጸምኑን ይኹን ንባርነት ዝጸጉን ንመሸጣ ወድ ሰብ ከም ዝቋወሙን ደው ክበል ዝከበሮም ሃረርታን እተርእይ እዩ።

ልዑል ተፈሪ መኩሃንን መሳፍንቶምን ይኹን ብሓፈሻ መንግሥቲ፡አብ ጉዳይ ሃይማኖታዊ ይኹን ሰብአዊ ማዕርነት፡ብዙሕ ክፈልጡን ብኣንኻር ክሰርሑሉ ዓቢይ ኣበርኽቶ ገይራ ኢዮ።አብ ምስፋር ሕግን ኣዋጅን ድማ ሳላ ጎስጓሳቶምን መትከላቶምን ባይታ ክረኽቡ ርሒብ ኦድል ተራሕዮ ኢዮ።

ስርዓተ ባርዮን ንግዲ ደቂ ሰባትን ከም ባህልን ከም ልምድን ንዘመናት ኣብ ዝባን እቶም ግዳያት ተረይዑ እኳ ተነበረክንዮ ጽዕንቶን ጸለምን መንግሥቲ ጥልያን፡ኣቀኛ ባህግን ሰሃርን ጳውሎስ መንኣመና፡ብተግባር ዘንጸባረቐ መጽሓፎም ይኹን ምሕጽንትኣምን፡ኣያል ድርኺት ምንባሩ ንታሪኽ ምውኻስ ይኸኣል እዮ።

ጃንሆይ፡አብ ፈለግ 1920ታት፡አብ ከተማ ዓድዋ ዘጋጠመ ሃይማኖታዊ ኣፈላላይን ሳዕቤትን ኩነ ቅድሚኡ ኣብ ከተማ ኣሥመራ ብመጠኑ፡አብ ወለጋን ሸዋን ካልእ ምስ ምስፍሕፋሕ ፕሮቴስታን ተታሓሒዞ ዝረኣይ ዚነበረ፡ብሸም "ጸረ ማርያም" ዝፍለጥ ወፍርን ብድሆታትን፡አብ ኣያል ምስሕሓብን ምስዳድን፡ሳዕቤት ጽቡቕ ከም ዘይኸውን ብምግንዛብ፡ደው ኢሎም ክሓሰቡሉን፡ ኣዋጅ "ናጽነት ሃይማኖት" ክእውጁ፡ኣብ ዝቐሰም፡ኣደ እዘን ተዛማዲ ነገራቱን ተጠቓሲ ነገር እዮ።

ኣበርኽቶ ጳውሎስ መንኣመና ድማ ብዓቢኡ ኢዮ።እቲ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ብመገሻ መጺኡ ዝነበረ፡ቶርጓምን ፈላጥ መጽሓፍ ቕዱስ ምኳት ዝንገረሉ ግሪካዊ ዝገርግን ዝድነቕን ምንባሩ ታሪኽ ይሕብረና እዮ።

ጳውሎስ መንኣመና ምስ መዘናኦም ዝኩነ ዓበይቱ መሁራት ክኢላታት ማሕተም ዝነበሩ፡ከም እኒ ኣቶ መንገሻ ብሩ (ወድ ወልቃይት)፡ምስ እኒ ፕሮፌሰር ተኣምራት ኣማኑኤል(ቤተ እሥራኤላዊ ዘ ጎንደር) ይኹን ካልኦት ብምኳን ኣብ ታሪኽን ቋንቋን ብዙሕ ምርምርን መጽናዕትን ገይሮም እዮም።አብ ዝተፈላልዩ ጋዜጣታት ድማ ገለኡ ክሕተምን ክዘርጋሕን ክኢሉ ኢዮ።

ብርክት ዝበሉ ዓንቀጻት ጽሑፎም እዮም፡ገለ መጽሓፍትን እውን ኣብዚ ዘይጠቀስኻዎን ኣሕቲሞም ናብ ህዝቢ ዘርጊሖም እዮም።ግን ንእግረ መንገድና "የኢዮርሳሌም ቅድስት ቦታቦች ታሪኽ" ዝብል መጽሓፎም፡አብ ጉዳይ ኣብ ኢዮርሳሌም ዝርከቡ ቅዱሳት ቦታታት፡ታሪኽም ብዘምልከት ዝጸሓፍዎ መጽሓፍ፡አብ ግዜኡን ብድሕሪኡን፡ ካብ ምድረ-ሓበሻ ማእለያ ዘይብሎም በጻሕቲ ዓዲ ወይ ዑደተኛታት ኮይኖም ናብ እስራኤል ክበጽሑ ኩነ ታሪኻዊ ቦታታት ክርእዩን ክፈልጡን ዘይነኣኣቅ ግደ ተጻዊቶም ኢዮም። "ናዕቢ ብዛዕባ ሃይማኖት፡አብ ኢትዮጵያ" ብርሃን ይኹን ድማ ኣብ ኣሥመራ ኣብ 1912 ዓ/ም ከም ዘሕተሙ ታሪኽም ይሕብር እዮ።

ኣነ እኳ ኣብ ኢዶም ካብ ዘጽንሑ ሰባት እቲ ገለ ፅሑፋቶምን መጽሓፍቶን ክርእይን ክንብብን ምኽኣለይ ንነብሰይ ከም ዕድለኛ ይቐጽራ እዮ።

እም ደኣ "ግዜን ከልብን ከይጸዋዕኻዮም ይመጹ!" ከም ዝበሃል፡እንሆ ኣደ ዘመን ኮይኑ ኣሎ።እዚ ግዜ እንታይ ኣለዎ ትብሉ/ትብላ!፤ ጳውሎስ መንኣመና ካብዛ ዓለም ብሞት ካብ ዝፍለዩ፡82 ዓመት ኮይኑ ኣሎ።እዛ ብዛዕባ ሃይማኖትን ማዕርነትን ተድህቦ መጽሓፎም ካብ ዝጽሕፉ ድማ ኣደ ዘመን መለኡ ምህላወ ንምዝክር ዝኣኸል ኢዮ ብጉያ ጉያ ናባኹም ክቕርቡ ተደሪክ ዘለኹ ክብል እኸል እዮ።

ዝኸሪ ጳውሎስ መንኣመና ኣይውዳእን ኢዮ ግን ድማ ንሰብ ከየሰልገኹን ግዜኹም ከይበልዕን ክቁጥቦ ተቐሲቦ ኣለኹ።"-ክብርቲ በዓልቲ ቤቶም ብዝዓረፉ ድማ እዚ ኣጸር ጽሑፍ ቀሪቡ ነይሩ'ዩ።

→ ወ/ሮ ሳሌም ጳውሎስ መንኣመና

"በዓልቲ ቤቶም ንክቡር ፕረዚደንት ሃገረ-ኢትዮጵያ ሞቶ'ኣለቃ ግርማ ወ/ጊዮርጊስ ወ/ሮ ሳሌም ጳውሎስ፡አብ መበል 89 ዓመተን ካብዛ ዓለም ብሞት ተፈልዩን ኣሎዎ።

ጽንብል ሥነ-ስርዓት ቀብረን ፅባሕ ዕለት 11 ነሐሴ 2009 ዓ.ም.(2017 ዓ/ም/ፈ.) ኣብ ቤተ ክርስቲያን ገዳሙ-ኤልያስ እንጦጦ ሰዓት 2:00 ድሕሪ ቐትሪ ክፍፀም ኢዮ።ክብርቲ ወ/ሮ ሳሌም ጳውሎስ ኣደ ኣምሹተ ወ.ሉዳት ኢዮን ነይረን።ነፍሱ ይምሓር! ጠሊ ይግደፋ!"

ሞታለቃ ግርማ ምስ በዓልቲ ቤቶም ወይዘሮ ሳሌም ጳውሎስ መንኣመናን ደቐምን።

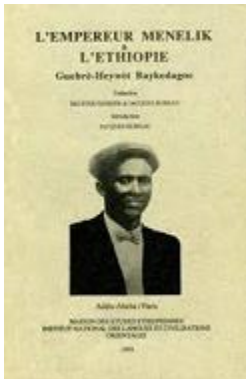
ጥታለቃ ግርማን ወ/ሮ ሳሌም ኣብ ከተማ ኣስመራ ንቅድሚ 70 ዓመት ኣብ ጽንብል ሥነ-ስርዓት መርዕዮም ዘርእ ስኢል።

ኣቦይ ኣጽብሓኣቦ ማህደርን ሰነድን ዝኩኑ ኣቦ ኢዩም።ኣብ ዘለኻምዎ ፈጣሪ ጽላላ-የጽልለልኹም እብል።

ምሥጋና፡

- ንሰድራ ቤት እንዳ መምህር ጎበዜ ጎሹ፤
- #ሰድራ ቤት መምህር ዝሆኑ ኣፍለይ፤
- #ሰድራ ቤት ሃለቃ ተወልደመድህን፤
- #ሰድራ ቤት መምህር ይሰሓቕ ተወልደመድህን፤
- #ሰድራ ቤት እንዳ ጥታለቃ ግርማ ወልደጊዮርግስ፤
- #መምህር ኣማኑኤል ሳህለ፣ኣማኑኤል ገብረየሱስ፤
- #ኣቦይ ጸጋይ ኣጎስ፤
- #ዶ/ር ገብርሕይወት፤
- #ንጥታለቃ ግርማ ወልደጊዮርግስ፤
- #መምህር ኣበበ ደቡብ፣ኣቦይ ኣጽብሃን ወዘተን

ብተወሳኺ ውጥጥኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ማህደራትን ጽሑፋትን ክጥቀምን ክውከስን ዝሓገዙምን ፍናን ዝመጠኹምን ወከፋት፣ይኹን ኣብ ቤተ-ወመዘክር ኣትዮ ከንብብን ክውከስን ዝሓገዙምኒ ኹልኹም ግዳሳት ከመሥግን እፈቲ።

ጥሕሻ ምሁር ገብረሕይወት ባይኮዳን፤ ኣብ ጊዜ ቁልዕነቲ፣ኣብ ምድራ-ኤውሮጳ።

ኣብራሃም ብርሃነ (shamdenden@gmail.com)